

Цифровізація та економічна нерівність - чи допомагають нові технології зменшити розрив

Олексій Богодюк,

*аспірант кафедри економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: bohodiukoo@krok.edu.ua,
ORCID: 0009-0002-7551-9889*

Ми живемо в епоху цифрової трансформації, яка відкриває нові можливості, але водночас створює нові виклики. Зокрема, ми ставимо собі питання: чи допомагають нові технології зменшити економічний розрив між різними верствами населення? Розглянемо основні аспекти впливу цифровізації на економічну нерівність, проаналізуємо позитивні та негативні сторони цього процесу та спробую знайти відповідь на питання, чи можуть нові технології стати інструментом для зменшення економічного розриву.

Метою роботи є розглянути основні тенденції, проблеми та причини поточного впливу і розвитку цифровізації на економічну нерівність, зокрема такі питання, як цифрові фінансові послуги можуть сприяти заощадженню серед малозабезпечених верств населення та яку роль відіграє діджиталізація фінансових послуг в подоланні економічної нерівності.

Доступ до фінансових послуг. Мобільні банківські додатки, онлайн-банкінг і фінтех-платформи значно спростили доступ до банківських послуг. Тепер люди, навіть у віддалених районах, можуть відкрити рахунок, здійснювати платежі, інвестувати і заощаджувати кошти без необхідності відвідувати банк. Це особливо важливо для тих, хто раніше не мав доступу до традиційних фінансових установ.

Фінансова грамотність і освітні програми. Цифровізація також сприяє підвищенню фінансової грамотності. Онлайн-курси, вебінари і мобільні додатки надають можливість навчатися основам фінансового планування, інвестування та управління особистими фінансами. Це дозволяє не тільки підвищити рівень фінансової грамотності, але й зробити людей більш обізнаними і відповідальними у фінансових питаннях.

Підтримка малозабезпечених верств населення. Цифрові технології можуть бути ефективним інструментом для підтримки малозабезпечених верств населення. Наприклад, програми мікрокредитування та мобільні гаманці дозволяють людям з низькими доходами отримати доступ до фінансових ресурсів, які вони можуть використовувати для покращення свого економічного становища. Ці технології можуть допомогти подолати бар'єри, які заважають таким людям брати участь у фінансовій системі.

Розширення можливостей для підприємництва. Цифрові платформи, такі як маркетплейси та соціальні мережі, відкривають нові можливості для малого та середнього бізнесу. Вони дозволяють підприємцям знаходити нових клієнтів, просувати свої товари та послуги, а також отримувати доступ до ринків, які

раніше були недосяжними. Це сприяє економічному зростанню та створенню нових робочих місць, що, у свою чергу, може зменшити економічну нерівність.

Ринок праці та дистанційна робота. Цифровізація значно змінює ринок праці. З одного боку, автоматизація та роботизація можуть призводити до зникнення деяких робочих місць, особливо у традиційних галузях. З іншого боку, цифрові технології відкривають нові можливості для працевлаштування. Дистанційна робота, фріланс та платформи для пошуку роботи дозволяють людям з різних регіонів та соціально-економічних груп знаходити роботу, підвищуючи таким чином їхню економічну стабільність.

Виклики цифровізації. Однак, цифровізація несе й певні виклики. Один з них – доступ до інтернету та цифрових технологій. У багатьох віддалених або малозабезпечених районах відсутній доступ до високошвидкісного інтернету, що створює цифровий розрив. Також важливо враховувати питання цифрової грамотності: не всі люди мають необхідні знання та навички для використання нових технологій.

Політика та регулювання. Для того, щоб цифровізація сприяла зменшенню економічної нерівності, необхідна активна роль держави. Уряди повинні створювати сприятливі умови для розвитку цифрової інфраструктури, забезпечувати доступ до інтернету в усіх регіонах і підтримувати освітні програми для підвищення рівня цифрової грамотності. Також важливо розробляти регуляторні рамки, які забезпечуватимуть захист прав споживачів та сприятимуть розвитку фінтех-сектору.

Таким чином, можна зробити висновок, що цифровізація має значний потенціал для зменшення економічної нерівності. Нові технології роблять фінансові послуги доступнішими, підвищують фінансову грамотність, підтримують малозабезпечені верстви населення, розширюють можливості для підприємництва і створюють нові робочі місця. Однак, для повного реалізації цього потенціалу необхідно подолати виклики, пов'язані з доступом до інтернету та цифровою грамотністю, а також забезпечити належне регулювання та підтримку з боку держави.

Ключові слова: цифровізація; діджиталізація фінансових послуг; заощадження; кредити; споживання; онлайн банки.

Список використаних джерел

1. Atzori, L., Iera, A., & Morabito, G. (2010). *The Internet of Things: A Survey*. *Computer Networks*, 54(15), 2787-2805.
2. World Bank Group. «Digital Dividends». *World Development Report 2016*. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2016>
3. Karjaluoto, H., Shaikh, A. A., Saarijärvi, H., & Saraniemi, S. (2018). *How Perceived Value Drives the Use of Mobile Financial Services Apps*. *International Journal of Information Management*, 38(1), 103-112.
4. Dapp, T., & Müller, A. (2017). *FinTech and the Transformation in Financial Services: What is Different This Time?* *Journal of Innovation Management*, 5(3), 17-37.
5. GSMA. (2019). *The Mobile Economy 2019*. *GSMA Intelligence*.